

CONTACTBLAD VOOR DE ADVENTSKERK- EN OOSTERKERKGEMEENTE

Klankbord

WINTER 2021 NR. 2

OP WEG NAAR KERST

SAMENWERKING JEUGDWERK

DE BRES GASTVRIJ IN DECEMBER

Kerkgebouwen

Adventskerk, Talmaplein 2, 8014 AC Zwolle
Oosterkerk, Koewegje 2, 8021 AG Zwolle

Predikanten

Ds. I. Epema tel. (038) 454 23 66
dslemkeEpema@oosterkerk.nl
Ds. N. Eygenraam tel. (038) 452 52 23
dseygenraam@adventskerk.nl
Ds. H. Tissink tel. (038) 337 44 06
dstissink@adventskerk.nl
Ds. E. Urban tel. 06 26 99 95 94
dsEllyUrban@oosterkerk.nl
Ds. R. den Hertog tel. (038) 785 65 52
remadux@kpnmail.nl

Scriba Adventskerk

scriba@adventskerk.nl

Scriba Oosterkerk

Klarieke Hop, Verhoefbelt 36, 8014 NZ Zwolle
tel. (038) 453 16 74 e-mail: scriba@oosterkerk.nl

Websites

www.adventskerk.nl
www.oosterkerk.nl

Facebook

www.facebook.com/OosterkerkZwolle
www.facebook.com/AdventskerkZwolle

Twitter

@Oosterkerk038

Wijkrekening

NL23INGB 0001158271
t.n.v. Protestantse Wijkgemeente Oosterkerk
NL02INGB 0004776458
t.n.v. Wijkkas Adventskerk Zwolle

Kerkelijk Bureau van de Protestantse Gemeente Zwolle

Molenweg 241 - 8012 WG Zwolle - Tel. (038) 421 75 96
Open op werkdagen van 8.30 – 12.00 uur.
E-mail: administratie@pknz zwolle.nl - Website: www.pknz zwolle.nl

Kerkdiensten

Kijk voor een overzicht van kerkdiensten op www.adventskerk.nl of www.oosterkerk.nl of in Gaandeweg

Op de voorpagina

een foto die gemaakt is door Paula Santbulte tijdens een Kerstviering in de Adventskerk

Pagina 3

Meditatie

Pagina 4

Doe mee aan Klankbord!

Pagina 5

Persoonlijk, met Anneke van der Meulen

Pagina 6 en 7

Op weg naar samen over het jeugdwerk

Pagina 8 en 9

Programma V&T

Pagina 10

Diaconaal over de Bres

Pagina 11

Kennismaking met ds. Rein den Hertog

Pagina 12 en 13

Over en weer bezochten gemeenteleden elkaars kerk

Pagina 14

Advents- en Kerstproject in de Kinderkring

Pagina 15

Ak & Ok over het Onze Vader in gebarentaal

Op de achterpagina het lied Onze Vader verborgen van Huub Oosterhuis, dat op de Startzondag in beide kerken is gezongen. Op de achtergrond een foto van het Engelse Werk in de herfst.

God in ons midden

Het Woord is mens geworden en heeft bij ons gewoond, vol van goedheid en waarheid, en wij hebben zijn grootheid gezien, de grootheid van de enige Zoon van de Vader.

Johannes 1 vers 14

Advent, we verwachten de komst van Jezus. We leven toe naar het feest van Kerst, dat feest van licht en hoop. Het feest dat we vieren op een moment dat het donker is, de dagen kort, de kachel aan. Wie verwacht je met Kerst? Hoe zie je Jezus voor je? En als Jezus vandaag geboren zou worden, waar en hoe zou dat dan zijn?

In de Bijbel wordt verteld dat Jezus geboren wordt in Bethlehem, in een eenvoudig gezin, zonder pracht en praal. Herders zijn de eersten die hem komen begroeten, liggend in een voederbak. Jezus wordt geboren bij mensen die armoede kennen, onzekerheid over hun bestaan, lijden. Door deze mensen wordt de geboorte van Jezus herkend als een teken van hoop, als goed nieuws.

Wie verwacht je met Kerst? De geboorte van Jezus is door veel kunstenaars verbeeld. Fascinerend vind ik het, als een kunstenaar de verbinding weet te leggen tussen Jezus' geboorte en een specifieke cultuur, tijd of situatie. Omdat die verbinding iets onthult van het geheim van Kerst, namelijk dat God in ons midden is. Dat iets van God zichtbaar wordt op plaatsen waar het donker is, koud en verlaten. Dat het goddelijke, de goedheid en de waarheid, een gezicht krijgt dat herkenbaar is, dichtbij. Een gezicht dat ons aankijkt, ons uitnodigt daar te zijn waar Christus is.

In dit schilderij, 'Mother and Child', zien we een moeder en haar pasgeboren kind, achter prikkeldraad, bij de brokstukken van hun bestaan. Het is gemaakt door Gilly Szego, een Engelse kunstenaar die getrouwd is met een Hongaarse vluchteling. Ze schilderde het in 1972, toen zo'n 80.000 mensen van Aziatische afkomst Uganda moesten ontvluchten. Het werk had gisteren gemaakt kunnen zijn, dat vind ik het bijzondere en verdrietige tegelijkertijd. Het is niet moeilijk om in dit kunstwerk Maria te zien, en de pasgeboren Jezus, in de context van een vluchtelingenkamp vandaag, bijvoorbeeld in Griekenland.

Als ik ernaar kijk word ik bepaald bij het verdriet, de vragen van deze moeder. Hoe moet dit kind opgroeien? Welke dromen kan ze hebben voor dit kind, wat staat hen beiden te wachten? Tegelijkertijd is ieder pasgeboren kind een bron van hoop, van overweldigende liefde. Dit kindje vraagt erom gekoesterd te worden, gevoed, in warme doeken gewikkeld. Dat deze tijd van Advent een tijd mag zijn waarin we beter leren kijken. Waarin we ons niet terugtrekken bij de kachel maar in beweging komen, actief op zoek naar goedheid, waarheid, naar tekens van hoop en liefde, van God in ons midden. In de verwachting dat het Kerst zal zijn, ook dit jaar.

Ds. Elly Urban

Colofon

Klankbord is een uitgave van de Adventskerk en de Oosterkerkgemeente, wijkgemeenten van de Protestantse Gemeente Zwolle en wordt vier keer per jaar bezorgd bij alle leden.

Oplage 3500 exemplaren

Redactie

Gera Berends, Iemke Epema, Heleen Grimmus, Ineke van Lohuizen, Anneke van der Meulen, Anna Oldenkamp en Gery Bruins (eindredactie)

Kopij

De volgende Klankbord verschijnt 21 februari 2021
Kopij en foto's voor dit nummer uiterlijk 21 januari sturen naar: klankbord@oosterkerk.nl of klankbord@adventserk.nl

Drukwerk

Drukkerij Coenradi Zwolle

Klankbord via e-mail?

U kunt Klankbord ook via e-mail ontvangen.
Ga hiervoor naar www.oosterkerk.nl of www.adventskerk.nl

Denkt u mee over Klankbord?

In uw handen heeft u de tweede editie van Klankbord; het magazine dat de Oosterkerk en de Adventskerk sinds september van dit jaar samen uitgeven. Misschien was het even wennen toen u de eerste editie ontving, of misschien voelde het juist wel meteen vertrouwd. We blikken graag met u terug op de eerste editie en vertellen u daarbij graag hoe u zelf een bijdrage kunt leveren aan Klankbord.

Daar was ie dan: een glanzend, strak vormgegeven en kleurrijk magazine. Klankbord, het nieuwe blad dat een eerste tastbaar resultaat vormt van de samenwerking die de Oosterkerk en de Adventskerk zijn aangegaan. De redactie van Klankbord bestaat uit een mix van leden uit beide gemeentes, net zoals de lezers uiteraard. Zelf is de redactie bijzonder tevreden met de eerste editie, en we hopen natuurlijk dat u dat ook bent. Uit de eerste peilingen lijkt het dat dit het geval is. 'Wat ziet dat er mooi uit op glanzend papier', mailde een lezer ons. Ook de vele foto's en heldere kleuren werden geroemd. Een andere lezer

vond dat de samenwerking tussen de beide gemeentes op een natuurlijke manier werd onderstreept: 'Goed om te lezen hoe er op de verschillende terreinen wordt gewerkt aan een gezamenlijke toekomst. Ik lees hier graag meer over.'

Uiteenlopende reacties

Er waren ook lezers die het niet zo was opgevallen dat Klankbord een nieuw magazine betreft. 'Het lijkt in uiterlijk wel op De Bagijn, het oude blad van de Oosterkerk, dus ik had het eerst niet in de gaten. Pas toen ik verder las zag ik dat het om een nieuw blad ging', vertelde een lezer ons. En dan waren er ook lezers die het allemaal niet zoveel uitmaakt: 'Ja, het is een mooi blad, maar dat oude vond ik ook goed. Ik heb er niet echt een mening over.' U ziet het: zoveel mensen, zoveel meningen.

Uw mening telt

Als redactie maken we Klankbord natuurlijk niet voor onszelf. We horen dan ook graag wat u ervan vindt: wat vond u leuk of belangrijk om te lezen? Welke onderwerpen hebben uw interesse en waar zou u graag meer over lezen? En wat slaat bij u juist minder aan? Wij horen het graag, zodat wij met uw wensen rekening kunnen houden. En er is meer mogelijk. U kunt ook zelf een bijdrage leveren aan Klankbord. Heeft u een mooi gedicht dat u met ons zou willen delen? Wij bieden hiervoor graag de ruimte. Maar het kan ook om andere zaken gaan, bijvoorbeeld een lied, gebed, foto of andere afbeelding. Alles wat u graag zou terugzien in Klankbord, is welkom.

Stuur ons uw bijdrage

Een magazine van en voor gemeenteleden, waarin iedereen zich kan herkennen: dat is wat Klankbord wil zijn. Dat kan natuurlijk niet zonder uw inbreng. Laat daarom uw stem horen en geef uw mening, uw bijdrage of tip door via klankbord@oosterkerk.nl of klankbord@adventskerk.nl. Wij kijken ernaar uit!

Door: Heleen Grimmius

Persoonlijk

Kerkenraadsvoorzitter Anneke van der Meulen: 'Ik hoop op een inspirerende en verrijkende samenwerking'

Zowel in de Adventskerk als in de Oosterkerk zijn veel vrijwilligers actief, bijvoorbeeld in de beide wijkkerkenraden. Een van hen is Anneke van der Meulen, die naast haar werk als voorzitter in de Adventskerk ook nogal wat andere taken op zich heeft genomen. Daarover en over haar drijfveren beantwoordt Anneke een aantal vragen.

Wie is Anneke van der Meulen?

Ik ben een geboren Zwollenaar en mijn kerkelijke wortels liggen in de Oosterkerk. Mijn jeugd heb ik doorgebracht in Nijmegen. In 1974 kwam ik terug in Zwolle en volgde ik de opleiding tot verpleegkundige en daarna diverse vervolopleidingen. Ik heb nu een hele leuke en interessante baan als beleidsadviseur. Ik houd me bezig met beleidsvraagstukken, innovatie en organisatieverandering. Ook ben ik als vrijwilliger betrokken bij de pioniersplek Ontmoetingshuis Moderne Devotie en ben ik met veel plezier ambtsdrager in de Adventskerk. Ik houd me specifiek bezig met beleid en communicatie en de laatste jaren heb ik de rol van voorzitter. Mijn hobby's zijn: het organiseren en leiden van activiteiten, reizen, theologie (Jodendom en Christendom), geschiedenis.

De kerk neemt in jouw leven een belangrijke plaats in. Wat is jouw drijfveer?

De kerk is voor mij een plaats van geloofsbeleving, bezinning, troost, bemoediging en ontmoeting. Ik hecht aan tradities maar ik vind het ook een uitdaging om te zoeken naar andere vormen van vieren en gemeenschapsvorming. Vandaar ook mijn betrokkenheid bij de pioniersplek het Ontmoetingshuis Moderne Devotie.

Wanneer of waardoor is jouw liefde voor Israël ontstaan?

In 1985 was ik voor de eerste keer in Israël. Het was alsof ik in een platenboek rondwandelde met allemaal bekende verhalen. Een feest van herkenning! Als ik in Israël ben

raakt dat aan mijn identiteit: wie ik ben en wat ik belangrijk vind. Ik voel mij verbonden met de joodse tradities. Regelmatig probeer ik de joodse feesten in Israël mee te maken.

Jij organiseert reizen naar Israël. Kun je daar iets over vertellen?

Het samenstellen van een groepsreis is altijd weer een uitdaging. Niet alleen een bezoek aan Bijbelse plaatsen is interessant maar ook is het boeiend om de plaatselijke bevolking te ontmoeten. Geloof en politiek zijn in Israël nauw met elkaar verbonden en zijn bijna dagelijks onderwerp van gesprek in huiskamers, op straat, in het restaurant en in de supermarkt. Ik zeg altijd: "Het geloofsgesprek ligt in Israël op straat, dat hoef je niet te organiseren".

Daarnaast organiseer je ook Kloosterweekenden. Kun je daar ook iets over vertellen?

We hebben vanuit de Adventskerk al diverse kloosters bezocht in de afgelopen jaren. We gaan dit jaar voor de negende keer. Deelnemers komen

de laatste jaren uit alle kerken van de Protestantse Gemeente Zwolle. We gebruiken tijdens het weekend verschillende werkvormen om het geloof met elkaar te delen: schilderen, wandelen, samen zingen etc. Daarnaast maken we deel uit van de kloostergemeenschap en sluiten we ons aan bij de dagorde van de monniken. Dat betekent dat we soms om 6.00 uur al een eerste viering hebben. We sluiten de dag altijd af met een gezellig samenzijn.

Wat hoop jij in de toekomst voor de Adventskerk en de Oosterkerk?

Ik hoop dat de beide gemeentes gezamenlijk een weg vinden waar traditie en vernieuwing hand in hand gaan. Dat onze nieuwe gemeente een plaats mag zijn waar we geloof, hoop en liefde vinden en dat we samen ons geloof met elkaar kunnen delen. Met een vanzelfsprekendheid zoals dat in Israël gebeurt. Dat onze samenwerking inspirerend en verrijkend zal zijn.

Door: Anna Oldenkamp

Samenwerking Jeugdwerk komt op gang

Aan het bootjeven in de Stadsgracht tijdens de Startzondag van de Oosterkerk, deden veel jongeren van Provider mee. Tim Krooneman maakte een hele serie foto's die te zien zijn op de www.oosterkerk.nl

Vinden wij het nog belangrijk dat onze kinderen naar de kerk gaan? En wat is precies de kerk? Is dat de zondagochtend? Wat vinden wij in de kerk en in het geloof dat wij dat ook aan onze kinderen gunnen? In het kader van de steeds verdergaande samenwerking en het uitwerken van de plannen daarvoor, stelden wij onszelf deze vragen.

Uit gesprekken in de kerkenraad en met jonge ouders komt naar voren dat wij graag een gemeente willen zijn waar gezinnen zich duurzaam aan willen verbinden én zich aan elkaar willen verbinden. Een gemeente waar verbindingen ontstaan tussen leeftijdsgenoten. Waar kinderen en jongeren de Bijbelse verhalen te horen krijgen. En misschien ook van ouderen horen welke betekenis het geloof voor hen heeft?

Kleine aanpassingen

We zien de afgelopen jaren in de Adventskerk de betrokkenheid van jeugd en jonge gezinnen op de zondagochtend afnemen. Kleine '2.0-aanpassingen' in de diensten zijn tot nu toe onvoldoende gebleken om hen enthousiast te houden. Daarom kiezen we met ingang van november voor maandelijkse gezinsdiensten met een meer laagdrempelige liturgie, meer interactie en meer aandacht voor ontmoeting met elkaar. Jongere gemeenteleden zijn betrokken bij de voorbereiding van de diensten. Plan is om al in november te starten met de eerste gezinszondag (zie kader).

Door op de eerste zondag van de maand de verschillende bijeenkomsten voor kinderen, jongeren en jeugd te clusteren rond één viering zal deze zondag aantrekkelijk zijn voor jonge gezinnen omdat zij elkaar kunnen ontmoeten. Ook vriendjes, vriendinnetjes en volwassenen uit zowel Adventskerk en Oosterkerk zijn van harte welkom!

De doordeweekse jeugdactiviteiten verplaatsten zich de afgelopen jaren geleidelijk aan al van de Adventskerk richting de Oosterkerk. In de Oosterkerk vinden jongeren en jeugd

uit Zuid de aansluiting met leeftijdsgenoten. Een voorbeeld is Provider waar jongeren uit de beide kerken samen met elkaar optrekken (zie kader).

Inspirational Link vieringen

Inspirational Link vieringen zijn experimentele vieringen die er elke keer anders uit zien. Er worden gemiddeld vier vieringen per jaar georganiseerd, meestal op de zondagavond om 19.00 uur (locatie: Adventskerk). De vieringen worden voorbereid door een groepje creatieve veertigers en vijftigers die het inspirerend vinden om op deze manier met de Bijbel en het geloof om te gaan. Mocht je interesse hebben om een keer mee te denken of mee te doen, neem contact op met Dirk Jan Steenbergen.

Gezinszondag

Eén zondag in de maand is er voor gezinnen en kinderen van alle leeftijden een viering in de Adventskerk. Dat is op de eerste zondag van de maand. Uiteraard zijn ook opa's en oma's en andere gemeenteleden van harte welkom! Voor baby's en peuters proberen we oppas te regelen. Voor de leeftijd van de basisschool is er de ene maand een gezinsviering waarin de jeugdwerker voor gaat en

de andere maand wordt er een 'grote' activiteit georganiseerd zoals een vossenjacht, speurtocht, feest, opdrachten-spel. Voor de tieners (middelbare school) is er een XL-bijeenkomst.

Dit houdt voor de volwassenen in dat de ene maand een gezinsviering is, waarin kinderen centraal staan. Er zal sprake zijn van een laagdrempelige dienst, toegankelijke thema's en afwisselend voor de jeugd een buitenactiviteit. Er wordt gezorgd voor koffie, thee, limonade, eventueel een lunch, waarbij er voldoende vertier is voor kinderen. Denk bijvoorbeeld aan een springkussen, spelletjes, knutselzaken.

Afwijkend karakter

De andere maand is er een viering met een duidelijk afwijkend karakter van de huidige traditionele dienst die daardoor aantrekkelijker is voor (jonge) ouders. Dat kan een dienst zijn met bijvoorbeeld andersoortige muziek-instrumenten en met meer interactie. Meer volgens het profiel van de huidige Inspirational Link vieringen (zie kader).

In de Oosterkerk is er iedere zondag kinderkring en oppasdienst. Daarnaast is er om de twee weken Provider voor tieners. Zo blijft er een mogelijkheid voor regelmatig kerkbezoek met specifieke aandacht voor kinderen en jeugd.

Vacatureruimte jeugdwerker

Het is van belang dat wij niet verwachten dat jongeren naar ons toe komen, maar dat wij naar jongeren toegaan en aansluiten bij hun belevingswereld en manier van communiceren. Daarom hebben de beide kerkenraden besloten om de komende jaren naast Dirk Jan Steenbergen een

Provider

Speciaal voor jongeren vanaf 12 jaar is er Provider (locatie: Oosterkerk).

Zit je op het voortgezet onderwijs dan ben je van harte welkom! Provider speelt zich af tijdens de kerkdienst en wordt eens per twee weken georganiseerd. We gaan een aantal keren samen op pad. Daarnaast werken we met dvd, spelwerkvormen en van alles en nog wat om er leuke uren van te maken die toch ook nog ergens over gaan! Ook is er gelegenheid om leeftijdsgenoten te ontmoeten.

Eén keer per maand (meestal de laatste vrijdag van de maand) is er voor tieners (brugklas en ouder) een gezellige activiteit op vrijdag. Soms buiten (dropping, speurtocht, las-gamen), soms binnen (weervolgen), soms binnen en buiten (sirkelslag, kerst- en paaschallenges). Ook wordt er elk jaar een kamp georganiseerd.

jeugdwerker aan te stellen. Prioriteit ligt de komende jaren in het bijzonder bij het versterken van de relatie met de jongere generatie en het steunen van nieuwe initiatieven.

Door: Anneke van der Meulen

Eerste Gezinszondag Adventskerk

Het is 7 november 2021. De eerste gezinszondag in de Adventskerk in Zwolle-Zuid. Iedereen is welkom. Natuurlijk is iedereen welkom! Maar tussen de kerkgangers bevinden zich relatief veel jonge mensen. Veel ouders met kinderen, pubers die stiekem door de achterdeur naar zaal 9 gaan, naar hun bijeenkomst, de XL. En veel basisschoolkinderen. Sommigen hebben een lampion bij zich. Vergeten? Dan krijgt het kind een lampion van de organisatie. De ouders gaan de kerkzaal binnen, de kinderen verzamelen zich in zaal 2. In de hoek van de kerkzaal ligt een opblaas-spring-kussen. Een leuke verrassing voor na de viering. Dan kunnen de kinderen nog even spelen en de ouders even samen koffiedrinken.

Sint-Maartenliedjes

De viering begint. De kinderen komen met een lampion de kerkzaal binnen. Kijken stiekem rond of ze hun ouders ook zien, of hun opa of oma. En ze zingen Sint-Maartenliedjes. In de viering staat het verhaal van de heilige Maarten centraal. Dirk Jan vertelt het verhaal op zijn manier. Verder is er een kinderverhaal, wordt er gezongen, en uit de (basis)Bijbel gelezen. Voor de kinderen en ouders zijn er verschillende interactieve spelvormen. Ook is er een korte overdenking. De boodschap van de viering is duidelijk, maar die houd ik nog even geheim. Ergens in de dienst is er lekkers voor de kinderen.

Na de zegen gaan de volwassen kerkgangers nog even naar zaal 2. Napraten over de viering. Het opblaas-spring-kussen krijgt lucht en de kinderen doen snel hun schoenen uit en hebben plezier onder het toezien van een van de leiding of een paar pubers met verantwoordelijkheidsgevoel. Na een kopje koffie en een gezellig en goed gesprek gaat iedereen weer naar huis.

Eerste zondag van de maand

Ik hoop dat iedere eerste zondag van de maand in de Adventskerk ongeveer zo verloopt. Op deze manier worden de jeugdactiviteiten op een zondag geconcentreerd. De andere zondagen is er voor jonge ouders en hun kinderen plaats in de Oosterkerk waarmee de samenwerking steeds intensiever wordt. Het actief betrekken van jong volwassenen en het aanbieden van een gevarieerd aanbod van activiteiten en vieringen is doelstelling voor de komende jaren.

Door: Dirk Jan Steenbergen

Meer over Vorming & Toerusting

In het eerste nummer van Klankbord is al een prachtig en divers overzicht gepubliceerd van gesprekskringen, leerhuizen en andere activiteiten in het pas begonnen seizoen 2021-2022. Een bewaarnummer! Ook te raadplegen op <https://adventskerk.nl/wp-content/uploads/2021/09/Klankbord-augustus-2021.pdf> of op <https://www.oosterkerk.nl/wp-content/uploads/2021/08/opmaak-klankbord-augustus-2021.pdf>

Vacare Zwolle blijft

In het stukje over de Vacaregroep wordt verwezen naar een landelijke website van Vacare. Deze website werkt echter niet meer omdat de landelijke beweging Vacare is opgeheven. Onze Zwolse Vacare-beweging blijft echter doorgaan! Elke derde woensdag van de maand om 20.00-21.15u in wijkcentrum SIO. Gespreksleiding: ds. Siebren van der Zee en ds. Henk Ottevanger.

Graag maken we de lezers van Klankbord en andere belangstellenden ook alvast attent op enkele toegevoegde activiteiten.

Cursus Eritrese Tewahode Kerk

Het is belangrijk voor de Nederlandse kerken om vertrouwd te raken met de godsdienstige beleving van de Oriëntaals Orthodoxe Kerken, waarvan de meesten gelden als vluchtelingkerken die in Nederland een eigen kerk hebben gesticht. In deze cursus willen wij in het bijzonder stilstaan bij de Eritrese Kerk. Het is een kerk die dateert uit het begin van christelijke jaartelling, met een heel boeiende geschiedenis en een liturgie waar je niet zomaar vertrouwd mee raakt. Jaap van Slageren geeft deze cursus samen met twee Eritrese christenen: priester Daniël, die alles weet van de liturgie en Robiël, die deelneemt aan een jongerengroep. Samen hopen zij twee interessante avonden te besteden aan een boeiende kennismaking met de Eritrese Tewahode Kerk. Leiding: Jaap van Slageren. Data: donderdag 17 en 24 maart, telkens van 20.00-22.00u in wijkcentrum SIO. Kosten € 2,- per keer voor koffie/thee. Deelname alleen na aanmelding: raad.vent@adventskerk.nl

Toren van Babel in beeldende kunst

Ds. Peter den Hengst is sinds vele jaren goed thuis in de cultuur en historie van beeldende kunst waarin Bijbelse thema's verwerkt worden. De afgelopen paar jaar heeft hij in ds. Kees Meijer een maatje gevonden die er muziek bij weet te vinden. Samen zijn zij een presentatie met beeld en geluid aan het voorbereiden over de Toren van Babel. Deze zal in het voorjaar van 2022 vertoond worden, waarschijnlijk in wijkcentrum SIO op een woensdagmiddag. Nadere informatie wordt bekend gemaakt in het eerstvolgende nummer van Klankbord én in het Kerkblad Gaandeweg van de Protestantse Gemeente Zwolle en tegen die tijd ook in de Kerkgroet van de Oosterkerk, de Zondagsgroet en Kerknieuws van de Adventskerk. Nog even geduld dus...

Pieter Bruegel de Oudere maakte een van de bekendste schilderijen van de Toren van Babel.

Gedichten lezen

"Poëzie geeft woorden aan gevoelens waar je zelf nog geen woorden voor gevonden had"

Magda Runderkamp

Gedichten lezen met elkaar kan je helpen te onderzoeken wat je raakt in een gedicht of wat anderen er zo mooi aan vinden. Samen ontdekken we de gelaagdheid in de compacte vorm van een gedicht. We komen twee keer bij elkaar op woensdagmorgen **23 februari en 16 maart** om 10 uur in de Oosterkerk. Aanmelden bij Emmie Brederveld (emmie.hezenberg@hotmail.com) of tel. 038 4529223

Vijf jaar Ontmoetingshuis Moderne Devotie

Sinds afgelopen zomer is Thomas a Kempis in de Zwolse binnenstad niet meer over het hoofd te zien. Streetartist Donovan Spaanstra schilderde zijn portret op de hoek van de Sassenstraat en de Goudsteeg.

Het Ontmoetingshuis Moderne Devotie bestaat in 2022 vijf jaar. Ook in dit jubileumjaar organiseren we weer tweewekelijkse ontmoetingen. Deze bijeenkomsten zijn gevarieerd van inhoud en vorm. Naast de gespreksavonden waarop we spreuken lezen van Thomas a Kempis, nodigen we diverse sprekers uit. We wisselen deze avonden af met activiteiten, bijvoorbeeld een filmavond met nagesprek of een devotiewandeling.

Kerstmaaltijd

Op dinsdagavond 21 december 2021 organiseren we een Kerstmaaltijd in de sfeer van de Moderne Devotie. Het wordt een eenvoudige maaltijd. Tijdens het eten luisteren we naar het kerstverhaal zoals Thomas a Kempis dat ooit schreef. We laten allemaal een meegenomen voorwerp zien dat voor ons de devotie (vroomheid of toewijding) met Kerst symboliseert. Het wordt een bijzondere kerstmaaltijd, een avond om nooit te vergeten. Iedereen is van harte welkom. Aanmelden kan via de website: www.ontmoetingshuismoderne-devotie.nl en het overmaken van €7,50 op rekeningnummer: NL71 INGB 0007852541 voor zondagavond 19 december 19.00 uur. De ontmoetingsavond begint om 18.30 uur in het zalencentrum Bagijnehof van de Oosterkerk, Koewegje 2, 8021 AG Zwolle.

Musical

Ook voor 2022 staan er weer interessante thema's en activiteiten op ons programma. Zo is er een musical over Thomas a Kempis in voorbereiding met medewerking van het koor

Koorbizniz van de Oosterkerk. De uitvoering staat gepland voor mei/juni 2022. Meer informatie: info@ontmoetingshuismoderne-devotie.nl

Oecumenische Leeskring 'Raak de wonden aan'

'Over niet zien en toch geloven' luidt de ondertitel van 'Raak de wonden aan', het laatste boek van Tomas Halik. Wie de pijn in de wereld niet serieus neemt kan God niet belijden, zo stelt de schrijver. Het verhaal van Thomas die Jezus' wonden aan wil raken vormt zijn uitgangspunt.

In de Oecumenische Leeskring lezen we dit boek in de 40-dagentijd. In 2020 waren we één avond bij elkaar geweest, toen de bijeenkomsten abrupt afgebroken moesten worden vanwege de Coronacrisis. U wordt verzocht zich opnieuw op te geven als u twee jaar geleden deelnemer was. Ook voor nieuwe deelnemers wordt plek gemaakt. Van u wordt gevraagd het boek zelf aan te schaffen (prijs € 19,90).

De bijeenkomsten worden gehouden in een ruimte bij de Dominicanenkerk. De data zijn di 8, 15, 22 en 29 maart, aanvang 20 uur. Begeleiders zijn pastor Anneke Grunder en ds. Iemke Epema. Kosten: € 5,- per avond, inclusief koffie en thee.

Marga de Bruin (links) en Susan Lubbers, twee van de vrijwilligers die in de Bres voor een warme ontvangst zorgen.

Ontmoeten en verbinden bij de Bres in december

Voor veel mensen is de decembermaand er één van veel gezelligheid. Voor anderen wordt in die maand des te duidelijker dat ze het zonder naasten moeten stellen. Gelukkig zijn er plekken in onze stad waar altijd een kop koffie of thee klaar staat of een maaltijd, die met liefde is gekookt. Inloophuis de Bres is zo'n plek waar de deur openstaat. Vrijwilligers zorgen voor een gastvrije ontvangst, ook in de decembermaand.

Marga de Bruin (Oosterkerk) en Susan Lubbers (Adventskerk) zijn allebei al jaren actief als vrijwilliger bij de Bres. Marga sinds 2014 en Susan sinds 2007. Susan vertelt: 'Ik zag een advertentie in een van de huis-aan-huisbladen. Ik had nog nooit van de Bres gehoord, maar ik ben gewoon gaan kennismaken. Ik vond het bij binnenkomst meteen gezellig. Ik kom hier in contact met mensen die ik anders nooit ontmoet zou hebben. Het zijn mensen die niet zoveel sociale contacten hebben, soms hebben ze verslavingsproblemen of psychische problemen. Ze zijn door omstandigheden in deze situatie verzeild geraakt. Wij bezorgen hen een prettige middag, meer hoeft het niet te zijn. De Bres is een plek waar onze bezoekers even helemaal niets moeten. Er zijn bezoekers die heel lang op afstand blijven, maar dan opeens toch iets van zichzelf vertellen. Een cadeautje vind ik dat en ik bedank ze dan voor hun vertrouwen.'

Contact met mensen

Ook Marga is positief over haar werk bij de Bres. Zij vertelt: 'Ik werkte in de Isala en had daar ook altijd veel contact met mensen. Toen ik met pensioen ging, vroeg iemand mij of

ik als vrijwilliger bij de Bres wilde komen. Nu werk ik hier sinds 2014 op een vaste middag. Ik vind het belangrijk om betrokken te zijn bij mensen die het minder goed getroffen hebben in het leven. In de Bres komen mensen met allemaal een verschillende achtergrond. We maken een praatje, we doen een spelletje of bieden een luisterend oor. Het is belangrijk dat je de bezoekers een plezierige middag bezorgt. Ik ga eigenlijk iedere maandag met een tevreden gevoel naar huis. Ook omdat we hier als collega's heel fijn samenwerken. We hebben plezier met elkaar.'

December in de Bres

In de decembermaand zijn er voor de bezoekers vanzelfsprekend extra activiteiten. De Bres wordt sfeervol ingericht, Sint en zijn Pieten komen op bezoek, er wordt aandacht aan Kerst besteed en aan het eind van het jaar zijn er oliebollen. Alles uiteraard volgens de dan geldende coronaregels.

De Bres helpen?

Heeft u zin om als vrijwilliger actief te worden bij de Bres? Stuur een mail aan info@debreszwolle.nl met daarin uw contactgegevens. Een van de coördinatoren neemt dan contact met u op voor een kennismakingsgesprek. Heeft u geen tijd over, maar wilt u het werk van de Bres wel graag steunen? Een gift overmaken kan ook! U kunt eenmalig of jaarlijks doneren op rekening nummer NL58INGB0004370960, ten name van de Bres Zwolle. De Bres is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI), dat betekent dat uw gift fiscaal aftrekbaar is.

Door: Erna Oosterveen

Ontmoeting

Tijdelijke ondersteuning pastoraat

Met ingang van 1 oktober heeft ds. Rein den Hertog een aantal pastorale taken overgenomen van ds. Elly Urban. Zij werkte voor zestien uur per week in de Oosterkerk, naast een baan bij de ICCO. Aangezien die aanstelling per 1 oktober afliep, heeft Elly een andere baan geaccepteerd. Ze is gaan werken bij de Stichting ZOA in Apeldoorn, een christelijke organisatie voor noodhulp en wederopbouw, als hoofd van de programma-afdeling. Omdat het niet mogelijk was deze baan te blijven combineren met zestien uur predikantschap heeft Elly besloten haar aanstelling als predikant terug te brengen naar acht uur per week. Zo ontstond een overgangssituatie, tot het moment dat de predikantsaanstelling bij de Oosterkerk helemaal stopt, voorjaar 2022.

Het moderamen van de kerkenraad is blij dat hij erin geslaagd is op heel korte termijn vervanging te vinden voor de acht uur predikantswerk. Ds. Rein den Hertog is bereid gevonden de gemeente tijdelijk te ondersteunen. Hij heeft pastorale taken op zich genomen en gaat zo nu en dan voor in een eredienst. In overleg zullen de pastorale wijken opnieuw worden ingedeeld. Ds. Den Hertog geeft deze ondersteuning tot het moment dat de nieuwe vacatures voor kerkelijk werkers zijn ingevuld. Hoe lang dat gaat duren is nog niet bekend. Op dat moment zal ook worden besloten wanneer en hoe de resterende predikantsuren van ds. Elly Urban worden afgebouwd, zodat een goede overdracht van werkzaamheden mogelijk zal zijn. Klankbord heeft Rein den Hertog gevraagd, zichzelf voor te stellen.

Ds. Rein den Hertog: 'Ik ben heel blij met het vertrouwen'

Een jaar geleden ben ik met emeritaat gegaan en heb ik afscheid genomen van de Protestantse Gemeente Vianen. Omdat ik van mening ben dat het goed is om na je afscheid ook te verhuizen en daarmee je opvolger niet voor de voeten te lopen, zijn mijn vrouw Wimke van 't Spijker en ik kort daarna naar Zwolle verhuisd.

Steevast krijgen wij de vraag te horen 'Waarom naar Zwolle?' Een vraag die ik geregeld beantwoord met de wedervraag 'Waarom niet?' Maar vaker vertel ik dat wij beiden in Zwolle familie hebben wonen en dat wij ons aan deze kant van de IJssel heel prettig voelen. En we hebben nog geen moment spijt gehad van onze keuze!

Onlangs heeft de kerkenraad van de Oosterkerk mij gevraagd om voor een dag in de week bij te springen in het pastoraat. Per 1 oktober ben ik officieel begonnen en mijn aanstelling eindigt in het voorjaar van 2022.

Goede keuze

Wij horen sinds onze komst in Zwolle bij de Oosterkerk. Dat was midden in de tijd van de coronabeperkingen en de eerste acht maanden hebben wij de kerk alleen via het computerscherm gezien. Maar qua profiel van de ge-

meente hadden wij er alle vertrouwen in dat dit te zijn er tijd een goede keuze zou blijken te zijn. Inmiddels hebben we de vieringen ook fysiek kunnen bezoeken en bleek onze verwachting gegrond: de Oosterkerk is een gemeenschap waar wij vanwege haar open karakter op onze plaats zijn. Ik heb zelfs al een keer in de Oosterkerk mogen voorgaan. Mijn vrouw is een meer regelmatige bezoeker dan ik, omdat ik nogal eens in gemeenten hier in de omtrek voorga. Van huis uit zijn wij christelijk gereformeerd, maar zo'n dertig jaar geleden zijn wij hervormd geworden. Iets meer geestelijke ruimte was voor het werk als pastor in de psychiatrie en de thuislozenzorg wel zo goed. Ik ben daarna nog ruim twintig jaar gemeentepredikant geweest in Dronrijp en Vianen. Ik ben heel blij met het vertrouwen dat de kerkenraad in mij stelt en door mijn tijdelijke aanstelling voor het pastoraat in de Oosterkerk hoop ik de gemeente ook sneller te leren kennen.

Gemeenteleden maken kennis met elkanders kerk

Als twee wijkgemeenten vergevorderde plannen hebben om te gaan fuseren, is het goed om over en weer met elkaar kennis te maken. Het magazine Klankbord is een van de manieren waarop dat gebeurt: de pagina's Op weg naar samen en deze rubriek, Over en weer, zijn daar met name voor bedoeld.

Deze keer hebben we twee gemeenteleden gevraagd, een viering bij te wonen in elkanders kerk en daar achteraf een aantal vragen over te beantwoorden. Anneke Tuit behoort sinds 1994 tot de Adventskerkgemeente. Zij bezocht afgelopen zomer verscheidene keren de Oosterkerk. Paul de Vries kwam ruim tien jaar geleden naar de Oosterkerk, toen deze samenging met de Hoeksteengemeente.

Anneke Tuit: 'Die klok is echt een zondags geluid'

De ontvangst in de Oosterkerk was goed, vindt Anneke, niet anders dan ze in de Adventskerk gewend is. Over haar eerste indruk van het gebouw zegt ze: 'De Oosterkerk is wat meer een 'echt' kerkgebouw dan de Adventskerk. In die zin, dat iedereen die erlangs loopt of rijdt, direct ziet dat het een kerk is. En ik vind het mooi dat de kerk een klok heeft en dat die ook luidt. Echt een zondags geluid!'

Wat haar in de kerkzaal in het bijzonder opviel? Anneke: 'De collectezakken van vroeger aan lange stokken, die naast de preekstoel hangen. En ik zag dat de gedachtenishoek

voarin de kerk is, in tegenstelling tot de gedachteniswand in de Adventskerk, die achterin de kerkzaal is aangebracht. Die ligging vind ik eigenlijk beter. Daar kun je gemakkelijker even langs lopen, bijvoorbeeld na afloop van de dienst. Ter nagedachtenis van een overledene legt de ouderling van dienst iets achter de wand, ik denk dat dat een steentje is met de naam van de overledene, net zoals we die in Adventskerk hebben. Maar als kerkganger zie je niet wat er precies gebeurt, omdat de gedenkplek wat verborgen ligt.'

De vieringen zijn niet echt anders, vindt Anneke en er was dus ook niets wat haar specifiek aansprak. 'Maar wat wel opviel was het aantal kinderen in de Oosterkerk. Dat zijn er wel wat meer dan in de Adventskerk!'

Doordat er afgelopen zomer nog geen koffie werd gedronken na afloop van de kerkdiensten, had Anneke geen contact met andere kerkgangers. Of ze vaker naar de Oosterkerk denkt te gaan? Anneke: 'Zolang er vieringen zijn in de Adventskerk zal ik vooral daar naartoe blijven gaan. De reden is dat de Adventskerk voor mij dichterbij is en dat ik de begintijd van half tien prettig vind.'

Op de vraag of ze verder nog iets kwijt wil, antwoordt Anneke met een groet: 'Vrede en alle goeds voor ieder in de Oosterkerk en de Adventskerk.'

Paul de Vries: 'Derde kaars voor de Oosterkerk'

Op zondag 3 oktober kwam Paul de Vries voor de allereerste keer in de Adventskerk. De ontvangst was er op dat moment nog hetzelfde als in de Oosterkerk: volgens de regels rond Covid moesten kerkgangers zich aanmelden en lag er bij de ingang een lijst met namen. De Adventskerk maakt deel uit van Wijkcentrum SIO en is in 1991 in gebruik genomen. 'Je ziet goed dat het geen 'oud' kerkgebouw is, zoals de Oosterkerk', zegt Paul. 'De kerkzaal is hoog en ruim, maar zou zo een sporthal kunnen zijn als je het kruis dat voorin de kerk hangt wegdenkt. En dat kan ook letterlijk aan het oog worden onttrokken: er kan een gordijn voor.'

Wat hem in het bijzonder opviel? 'De gedachtenisplek achterin de kerk. Die bestaat uit hoge ladder ladder met lichtjes en stenen met de namen van overledenen.' De viering was niet echt anders dan in de Oosterkerk, ds. Hans Tissink, die op 3 oktober voorging, doet dat ook geregeld in de Oosterkerk. Paul zag wel een opmerkelijk verschil bij het begin van de dienst: 'Er werden drie kaarsen

aangestoken, de eerste voor het Woord, de tweede voor de Wereld en de derde voor de samenwerking met de Oosterkerkgemeente. Dat gebeurt daar elke zondag.' Na de viering, bij de koffie, was het gemakkelijk om contact te leggen met leden van de Adventskerk. Wat hem opviel was, dat de mensen die bleven koffie drinken niet om een coronatoegangsbewijs werd gevraagd, zoals dat bij het betreden van de Bagijnhof nu wel verplicht is. 'We hoorden dat het koffie drinken in de Adventskerk als onderdeel van de kerkdienst wordt beschouwd', verklaart Paul. 'Bovendien is de zaal waar koffie wordt geserveerd, veel ruimer dan de Bagijnhof.' Hij verwacht niet, vaker naar de Adventskerk te zullen gaan: 'Vanaf mijn woonadres, in de Aa-landen, is het zeven kilometer fietsen. Een bijkomstig 'minpunt' is, dat de begintijd van de dienst, half tien, het onmogelijk maakt om de kerk op tijd per openbaar vervoer te bereiken vanuit de Aa-landen en Holtenbroek. Dat was destijds een belangrijk argument om de diensten in de Oosterkerk om tien uur te laten beginnen.'

Door: Gery Bruins

Twee gedachtenisplekken

De gedachtenishoek in de Oosterkerk is deels afkomstig uit De Hoeksteen. Daar werden in oktober 2008 drie glasramen geïnstalleerd, gemaakt door glaskunstenares Annemiek Punt uit Ootmarsum. Deze ramen gingen tien jaar geleden mee naar de Oosterkerk, waar ze werden opgenomen in een hoekopstelling, die voorin de kerkzaal staat. Achter het glas, bij de brandende kaars, liggen stenen met de namen van overledenen. De gedachtenishoek speelt ook een rol op Eeuwigheidszondag, bij de herdenking van geliefden die in het afgelopen jaar zijn gestorven. Onderstaande foto is gemaakt in 2020, toen op de tafel voor de gedachtenishoek tientallen kaartjes met namen werden neergezet.

Dit jaar op de Eeuwigheidszondag, 21 november, was het precies tien jaar geleden dat in de Adventskerk de gedachteniswand in gebruik werd genomen. Een vier meter hoge ladder, in de kleuren van de regenboog, reikt tot het licht dat door het hoge venster naar binnen komt. Onder de ladder staat de letter 'beth', de eerste letter van de Bijbel. Die letter heeft de vorm van een open huis, een dak boven het hoofd en grond onder de voeten. Rond deze letter zijn keramieken dragers aangebracht, waarop lichtjes en stenen met namen geplaatst kunnen worden. De wand is gemaakt door de Zwolse kunstenaar Annet van der Kamp. Op bovenstaande foto is te zien hoe op de Eeuwigheidszondag in 2020 bij de ladder tal van lichtjes brandden.

Adventsproject 2021: Het plakboek van Lucas

In het Adventsproject van dit jaar kijkt de Kinderkring van de Oosterkerk mee over de schouder van de evangelist Lucas.

Het evangelie van Lucas is opgedragen aan een zekere Theofilus, wat Vriend van God betekent. Lucas vertelt aan Theofilus dat hij alles heeft uitgezocht wat hij over Jezus moet vertellen. Met de kinderen van de Kinderkring denken we in deze Adventstijd na over de vraag: 'Stel je voor dat Lucas alles wat hij heeft uitgezocht in een plakboek had bewaard. Wat zou er dan in dat plakboek staan?'

Verhalen natuurlijk, en namen en plaatsen en tijdsaanduidingen. Maar ook liederen, beelden en bijzondere woorden. Op weg naar Kerst kijken we mee over de schouder van Lucas. We zien wat hij verzameld heeft en kunnen er misschien zelf ook nog iets over vertellen.

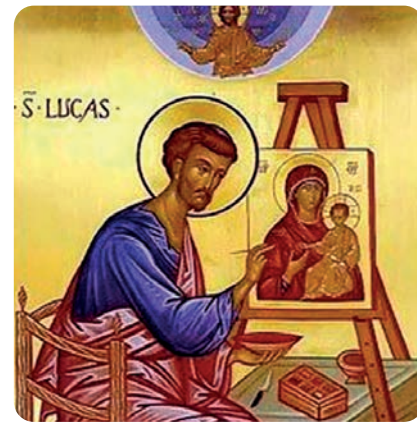
Samen praten

Plakboeken zijn leuk om te hebben en te bewaren, maar ze worden pas écht leuk als je ze aan iemand laat zien en er samen over praat. Als je vertelt welke herinneringen je ergens aan hebt en of je later nog eens zoiets hebt meegemaakt. Pratend over een plakboek kun je ook vertellen over waar je op hoopt, wat je graag nog eens zou willen meemaken.

Met Bijbelverhalen is het eigenlijk net zo. Ook Lucas schreef zijn evangelie niet om het alleen maar te bewaren; hij hoopte dat mensen er samen over zouden praten, dat ze het verder zouden vertellen en het zouden verbinden met hun eigen leven. Hopelijk kunnen we daar deze Adventsperiode tijd voor maken!

Gezinsboekje

Tijdens het Adventsproject krijgen de kinderen vier zondagen lang iets te zien van de verhalen. Ook is er weer een gezinsboekje, waarmee thuis kan worden toegeleefd naar Kerst. En als afsluiting van het project is er natuurlijk weer een kinderkerstmusical, met een eigentijds verhaal waarin het kerstverhaal een plek heeft.

Meer informatie volgt via de Kerkgroet en de website www.oosterkerk.nl

Zin in film

Naar een goede film kijken met de mogelijkheid er samen over na te praten is een activiteit die ook dit seizoen vanuit de Dominicanenkerk, de Thomas a Kempisparochie en de Oosterkerk wordt georganiseerd.

De ontvangst met koffie of thee is telkens vanaf 19.15 uur in de Rafter van het Dominicanenklooster. Om 19.30 uur begint de vertoning van de film. De entree bedraagt € 7,50, inclusief de consumptie. Er is geen pauze. Na iedere film is er voor wie wil een nagesprek.

De eerste filmvertoningen zijn al geweest. Op donderdag 20 januari 2022 is de film Green Book te zien en op donderdag 3 maart Into great silence.

Ook vorig jaar voerden de kinderen van de Oosterkerk een prachtige kinderkerstmusical op, maar die kon wegens corona door de meeste mensen van de gemeente alleen online worden bekeken.

Ak & Ok

Bidden in gebarentaal

Mensen die niet of niet goed kunnen horen, maken zich vaak verstaanbaar door middel van gebarentaal. Ook kinderen die moeite hebben met horen, zijn doorgaans heel goed in die speciale taal, die je natuurlijk ook kunt leren als je zelf wel goed hoort. Dat is vooral handig als je mensen kent die in de gebarentaal 'spreken', dan kun je ook hen goed verstaan.

Eigenlijk is gebarentaal het uitbeelden van woorden en zinnen, met gebaren die bij die woorden passen. Hoe dat werkt zagen de bezoekers van de Oosterkerk op de Startzondag. In de kerkdienst ging het onder meer over het Onze Vader, het gebed dat Jezus leerde aan zijn leerlingen en aan ons. We bidden het vaak met elkaar hardop in de kerk, maar het was nog nooit in gebarentaal gebeden.

In de Kinderkring leerde een groepje kinderen van Ineke den Braber hoe dat moet. Terug in de kerk maakten ze samen de gebaren die bij de verschillende zinnen van het Onze Vader horen. Daar zijn ook foto's van gemaakt, kijk maar eens of je begrijpt hoe de zinnen worden uitbeeld.

Onze vader verborgen

*Onze vader verborgen
uw naam worde zichtbaar in ons
uw koninkrijk kome op aarde
uw wil geschiede, een wereld
met bomen tot in de hemel,
waar water schoonheid, en brood
gerechtigheid is, en genade –*

*waar vrede niet hoeft bevochten
waar troost en vergeving is
en mensen spreken als mensen
waar kinderen helder en jong zijn,
dieren niet worden gepijnigd
nooit één mens meer gemarteld,
niet één mens meer geknecht.*

*Doof de hel in ons hoofd
leg uw woord op ons hart
breek het ijzer met handen
breek de macht van het kwaad.
Van U is de toekomst
kome wat komt.*

Huub Oosterhuis

*Uit: Stille zingen
Stichting Huub Oosterhuis Fonds
Uitgever: Kok Boekencentrum*